

ALLMÄNNA
AVFALLSHANTERINGSFÖRE
SKRIFTERNAS MOTIVERING
SYDÖSTERBOTTENS
AVFALLSNÄMND

1.1.2023

Allmänna avfallshanteringsföreskrifter

Innehållsförteckning

KOMMUNALA AVFALLSHANTERINGSFÖRESKRIFTER

1.	Tillämpningsområde och allmänna skyldigheter.....	4
	1§ Tillämpningsområde	4
	2 § Definitioner	4
	3 § Avfallshanterings syften	5
2.	Anslutning till kommunens avfallshanteringssystem	5
	4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringssystem	5
	5 § Avfallshantering för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än för kommunens avfall grundat på kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand	5
	6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport.....	5
	7 § Fastighetsvist sopkärl	6
	8 § Fritidsbostadens sopkärl.....	6
	9 § Gemensamt sopkärl.....	6
	10 § Avbrott av fastighetsvis avfallstransport på en viss tid.....	6
	11 § Transport av avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport.....	6
	12 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall	7
3.	Insamling av avfall på fastigheten	7
	13 § Avfallslag som ska sorteras separat	7
	14 § Brännbart avfall som samlas in på fastigheten	8
	15 § Skyldighet att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från boende.....	8
	16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall	9
	17 § Övrigt avfall som ska samlas in separat.....	9
4.	Egen behandling och återvinning av avfall	9
	17 § Kompostering	9
	18 § Förbränning av avfall	10
	19 § Nergrävning eller nedsänkning av avfall.....	11
	20 § Återvinning av avfall i egen markbyggnad.....	11
	21 § Underjordiska bränslecisterner som tagits ur bruk.....	11
5.	Sopkärl.....	11
	22 § Olika typer av sopkärl	11

23 § Märkning av sopkärl	12
24 § Fyllning av sopkärl	12
25 § Tömningsintervall	12
26 § Underhåll och rengöring.....	13
6. Insamlingsplatser för avfall	13
27 § Placering av sopkärl	13
28 § Låsning av sopkärlets placeringsplats eller sopkärlet.....	13
29 § Områdesvis insamlingsplatser (Ekopunkter, återvinningsstationer och avfallscentralen)	13
7. Avfallstransport	14
30 § Lastning.....	14
31 § Transport	14
32 § Transportregister och lämnande av uppgifter	14
33 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall	15
8. Slam som uppkommer vid boende och övrigt slam som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall.....	15
34 § Tömning av slam från slamavskiljare och slutna tankar och transport av slammet för behandling.....	15
35 § Underhåll av slamavskiljare och slutna tankar.....	16
36 § Egen behandling av slam	16
9. Förebyggande av nedskräpning	17
37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar.....	17
38 § Förebyggande av nedskräpning på allmänna områden	18
10. Farligt avfall och specialavfall.....	18
39 § Hantering av farligt avfall	18
40 § Insamling av farligt avfall på fastigheten.....	18
41 § Specialavfall	19
42 § Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården	19
11. Övriga föreskrifter	19
43 § Informationsskyldighet.....	19
44 § Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna	19
45 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna	19
46 § Ikraftträdande.....	20
47 § Övergångsbestämmelser.....	20

KOMMUNALA AVFALLSHANTERINGSFÖRESKRIFTER

Detaljerade motiveringar

1. Tillämpningsområde och allmänna skyldigheter

1 § Tillämpningsområde

Skyldigheterna inom avfallshanteringen bygger på avfallslagen (646/2011), avfallsförordningen (978/2021), övriga förordningar som utfärdats med stöd av avfallslagen och de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna. Avfallshanteringsföreskrifterna kompletterar avfallshanteringslagstiftningen.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller inom Sydösterbottens avfallsnämnds verksamhetsområde.

Enligt avfallslagen 91 § kan kommunen utfärda föreskrifter om insamling, mottagande och praktiska arrangemang kring transport av avfall samt om tekniska krav i sammanhanget också när det gäller annat avfall än sådant som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Föreskrifterna gäller verksamheten till den del som det är nödvändigt för att förhindra okontrollerad behandling av avfall, fara och skada som avfall och avfallshantering medför, samt nedskräpning.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller huvudsakligen avfallshantering som enligt lagstiftningen ingår i kommunens ansvar. Enligt avfallslagen 32 § ska kommunen ordna hanteringen av avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende, inbegripet sådant slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar som uppkommer i samband med boende eller annan verksamhet. I kommunens skyldighet ingår också kommunalt avfall från kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet samt sådant kommunalt avfall från affärslokaler som samlas in på samma insamlingspunkt som bostadsfastigheternas avfall. Dessutom har kommunen enligt avfallslagen 33 § skyldighet att i andra hand ordna avfallshantering för verksamhet som inte omfattas av kommunens skyldighet att anordna avfallshantering.

Avfallshanteringsföreskrifterna gäller i regel inte avfall från näringsverksamhet eller annan verksamhet som inte ingår i kommunens avfallshanteringsskyldighet.

Enligt avfallslagen 91 § kan kommunen utfärda föreskrifter om insamling, mottagande och praktiska arrangemang kring transport av avfall samt om tekniska krav i sammanhanget också när det gäller annat avfall än sådant som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. Föreskrifterna gäller då verksamheten till den del som det är nödvändigt för att förhindra okontrollerad behandling av avfall, fara och skada som avfall och avfallshantering medför, samt nedskräpning.

2 § Definitioner

Syftet med definitionerna har varit att klarlägga de begrepp som används i föreskrifterna och som är viktiga att förstå i tillämpningen av föreskrifterna.

Om begreppet har definierats i avfallslagen eller -förordningen, ingår definitionen som sådan i avfallshanteringsföreskrifterna.

3 § Avfallshanteringens syften

Enligt avfallslagen 1 § är syftet med denna lag att främja cirkulär ekonomi och en hållbar användning av naturresurserna, minska avfallets mängd och skadlighet, förebygga den fara och skada för hälsan och miljön som avfall och avfallshantering orsakar, säkerställa en fungerande avfallshantering och förhindra nedskräpning.

Enligt 8 § i avfallslagen ska i första hand mängden av och skadligheten hos det avfall som verksamheten ger upphov till minskas och aktörerna ska handledas att iaktta prioriteringsordningen. Om avfall emellertid uppkommer, ska avfallsinnehavaren i första hand enligt prioriteringsordningen förbereda avfallet för återanvändning eller materialåtervinning. Om detta inte är möjligt kan avfallet återvinnas som energi. I denna paragraf berättas kort om målen som ska uppnås i en situation där avfall uppkommit och avfallshantering och avfallshanteringsföreskrifter behövs.

2. Anslutning till kommunens avfallshanteringsystem

4 § Skyldighet att ansluta sig till kommunens avfallshanteringsystem

Enligt avfallslagen 41 § ska avfallsinnehavaren ansluta sig till kommunens avfallshanteringsystem och överlämna avfall vars hantering kommunen är skyldig att ordna till den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området. I praktiken betyder detta att det för avfall som uppkommer på fastigheten ska finnas sopkärl och tömning för dessa i enlighet med avfallshanteringsföreskrifterna. Med avvikelse från skyldigheten att överlämna avfallet till den fastighetsvisa avfallstransporten kan avfallsinnehavaren ordna transporten av sådant avfall som på grund av sin exceptionella storlek eller stora mängd eller någon annan egenskap inte lämpar sig för transport inom ramen för sedvanlig fastighetsvis avfallstransport.

Som chaufförens uppgift föreskrivs att transportera till fastighetsvis avfallstransport överlämnat avfall till av kommunen eller kommunens avfallsbolag anvisad plats. Avfall som omfattas av producentansvaret ska transporteras till av kommunen anvisad och av producenten ordnad mottagningsplats.

5 § Avfallshantering för näringsverksamhet och annan offentlig verksamhet än för kommunens avfall utifrån kommunens skyldighet att ordna avfallshantering i andra hand

Enligt avfallslagen 33 § är kommunen skyldig att på begäran ordna avfallshanteringen också för en aktör som inte ingår i kommunens avfallshanteringsskyldighet om aktören behöver sådana tjänster som inte finns på den privata marknaden eller om utbudet är bristfälligt och det producerade avfallet kan behandlas inom kommunens avfallshanteringsystem (TVS-avfall). Aktören ska först meddela behovet av tjänster till dataplattformen för avfall och biflöden enligt avfallslagen 143 a § (Materialtorget) om tjänstens värde överskrider 2000 euro per år.

6 § Anslutning till fastighetsvis avfallstransport

Enligt avfallslagen 36 och 37 § ordnas fastighetsvis avfallstransport av antingen kommunen eller fastighetsinnehavaren. Avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar kan gälla endast transport av brännbart avfall eller transport av slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar. Övriga avfallsslag som ingår i fastighetsvis avfallstransport transporteras alltid inom av kommunen anordnad avfallstransport.

Transport av blandat kommunalt avfall eller slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar kan anordnas av fastighetsinnehavaren i hela kommunen eller i en del av den om avfallshanteringsmyndigheten har fattat beslut om detta. Om val av transportsystem bestäms inte i avfallshanteringsföreskrifterna, utan det ska finnas ett skilt beslut fattat av avfallshanteringsmyndigheten enligt avfallslagen 37 §.

Inom Sydösterbottens avfallsnämnds område tillämpas fastighetsvis avfallstransport i enlighet med avfallsnämndens beslut. En fastighet ansluter sig till avfallstransporten som ordnas inom området genom att ingå avtal med ett avfallstransportbolag som finns med i avfallshanteringsregistret.

Bland separat insamlat avfall ordnas avfallstransporten för bioavfallets del av fastighetsinnehavaren under övergångstiden, vilket ändras till av kommunen anordnad avfallstransport senast den 19.7.2024. För förpackningsavfall ordnar kommunen avfallstransport. Insamlingen av förpackningsavfall inleds enligt lagstiftningen 1.7.2023.

Denna paragraf innehåller inte bestämmelser om transport av slam från slamavskiljare och samlingsbrunnar, eftersom dessa bestämmelser ingår i stycke 8.

7 § Fastighetsvist sopkärl

Enligt avfallslagen 40 § ska fastighetsinnehavaren ordna en plats för insamling av avfall som omfattas av fastighetsvis avfallstransport och skaffa de sopkärl som behövs.

8 § Gemensamt sopkärl

Avfallshanteringsföreskrifterna kan tillåta att fastigheter som ligger nära varandra inrättar och använder ett gemensamt sopkärl. Det viktigaste är att användningen av de gemensamma sopkärlen går att övervaka och att det inte uppstår t.ex. alltför stora okontrollerade kärl. Därför ska kommunen ålägga fastighetsinnehavarna att anmäla gemensamma sopkärl.

9 § Fritidsbostadens sopkärl

I paragrafen har fritidsbostädernas skyldighet att ansluta sig till fastighetsvis avfallstransport preciserats och anslutningsalternativen beskrivits.

10 § Avbrott av fastighetsvis avfallstransport på en viss tid

Avfallshanteringsföreskrifterna kan tillåta avbrott av fastighetsvis avfallstransport på en viss tid om fastigheten är obebodd och helt oanvänd. Avbrottet ska alltid vara på en viss tid och det kan förlängas enligt behov vid periodens slut

För att kunna bevilja ett avbrott måste man uppskatta hur länge fastigheten kan vara tom utan att det uppstår behov av avbrott i avfallstransporten. Även avbrottets rimlighet uppskattas både med tanke på fastigheten och anordnaren av avfallstransporten.

En förutsättning för avbrottet är att fastigheten är helt oanvänd.

11 § Transport av avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport

Enligt avfallslagen 41 § kan avfallsinnehavaren transportera sådant avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport till en områdesvis insamlingsplats som kommunen eller det kommunala avfallsbolaget ordnat, om detta tillåts enligt avfallshanteringsföreskrifterna. Bestämmelsen är viktig

om och när man vill tillåta transport av avfall med exceptionell storlek eller bygg- och rivningsavfall på egen hand till avfallsstationen. Om det inte finns någon bestämmelse bör även avfall med exceptionell storlek samt bygg- och rivningsavfall transporteras inom av kommunen anordnad fastighetsvis avfallstransport eller tillåta att dessa transporteras till områdesvisa insamlingsplatser.

Kommunen eller det kommunala avfallsbolaget kan erbjuda upphämtningstjänst för avfall av stor storlek. Tjänsten är frivillig och en avgift enligt taxan kan tas ut för den. Även företag som registrerats i avfallshanteringsregistret kan erbjuda sådan transporttjänst. Avfallet bör även i detta fall transporteras till en mottagningsplats som uppfyller avfallshanteringsföreskrifterna.

12 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall

Avfall som inte lämpar sig för fastighetsvis avfallstransport samt avfall som ingår i kommunal avfallshantering och inte transporteras inom fastighetsvis avfallstransport, transporteras på egen hand till kommunens mottagningsplats eller av det kommunala avfallsbolaget anvisade mottagningsplatser.

Avfallshanteringsmyndigheten förpliktar verkställaren av den kommunala avfallshantering, dvs. kommunen, eller det kommunala avfallsbolaget att hålla en uppdaterad lista över mottagningsplatserna. Bestämmelserna innehåller inte detaljerade uppgifter om mottagningsplatserna, eftersom platserna kan snabbt komma att ändras. Däremot hänvisar bestämmelserna till det kommunala avfallsbolagets webbplats som har aktuell information om mottagningsplatserna.

Den för avfallstransportörerna avsedda paragrafen om mottagningsplatserna finns bland paragraferna som gäller transport.

3. Insamling av avfall på fastigheten

13 § Avfallsslag som ska sorteras separat

I avfallsförordningen har målen för återvinning av kommunalt avfall skärpts och minimimålen för separat insamling uppsatts.

På fastigheterna sorterade återvinningsbara konsumentförpackningar ingår med stöd av avfallslagen i förpackningsproducenternas och producentersammanslutningarnas skyldighet att ordna avfallshantering. Övriga sorterade och återvinnbara, från boende eller kommunens service- och förvaltningsverksamhet uppkomna avfall ingår i kommunens skyldighet att ordna avfallshantering. För att avfallshantering ska fungera i praktiken, då ansvaret fördelas mellan olika aktörer, innehåller avfallslagna bestämmelser om samarbetet mellan producenterna och kommunerna i fråga om insamling av förpackningsavfall på fastigheter (AL 49a och 49b).

Kommunens ansvar utökas enligt avfallsförordningen 21 § till anordnande av mottagning av textilavfall fr.o.m. 1.1.2023.

Avfallshantering av pappersavfall ordnas helt och hållet av producenterna.

På fastigheterna uppkommer även andra avfallsslag som ska sorteras separat, t.ex. trädgårds- och parkavfall, el- och elektronikskrot, batterier och ackumulatörer, farligt avfall och specialavfall. Dessa avfallsslag ska sorteras separat och transporteras till deras mottagningsplatser.

För bygg- och rivningsavfall ges i avfallsförordningen (26 §) bestämmelser beträffande mängd och minskande av farlighet samt hantering och skyldighet att ordna separat insamling för vissa avfallsslag. Bestämmelserna gäller både näringsverksamhet och fastigheter som ingår i kommunens skyldighet att ordna avfallshantering.

14 § Brännbart avfall

Fastigheter som omfattas av fastighetsvis avfallstransport inom kommunal avfallshantering ska ha ett sopkärl som är avsett för brännbart avfall. Det brännbara avfallet transporteras för energiåtervinning till Westenergys avfallskraftverk.

15 § Skyldighet att sortera och separat samla in återvinningsbart avfall från boende

Utgångspunkten för skyldigheten att separat samla in återvinningsbart avfall är fastighetsvis insamling av återvinningsbart avfall enligt avfallsförordningen (978/2021). Enligt förordningen ska bio- och förpackningsavfall samt metallavfall av liten storlek från boende sorteras och samlas separat i fastighetsvisa sopkärl för varje sådan fastighet i en tätort där det finns fem eller fler bostadslägenheter. Förpackningsavfallet sorteras enligt producenternas sorteringsanvisningar.

Enligt avfallsförordningen 17 § ska kommunen ordna separat insamling av annat bioavfall från boende än trädgårds- eller parkavfall åtminstone från varje sådan fastighet i en tätort där det finns fem eller fler bostadslägenheter. I tätorter med mer än 10 000 invånare ska kommunen ordna i 1 mom. avsedd separat insamling från varje fastighet där det finns minst en bostadslägenhet.

Enligt avfallsförordningen 18 § ska kommunen i enlighet med 49 a § i avfallslagen i samarbete med producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ordna separat insamling av glas-, metall- och plastförpackningsavfall samt pappers- och kartongförpackningsavfall från boende åtminstone från varje sådan fastighet i en tätort där det finns fem eller fler bostadslägenheter. Separat insamling ska ordnas fr.o.m. 1.7.2023.

Enligt avfallslagen 49.2 § ska en producent av pappersprodukter ordna kostnadsfri transport av kasserade pappersprodukter från en mottagningsplats som fastighetsinnehavaren har ordnat, om fastigheten finns någon annanstans än i ett småhus- eller glesbygdsområde. Enligt avfallslagen 50 § ska fastighetsinnehavaren ordna en ett sopkärl för insamling av pappersprodukter.

Definition av fastighet inom avfallshanteringen

Enheten som separat insamling gäller är en fastighet. I motiveringarna till avfallsförordningen 17 § preciseras hur man borde tolka begreppet fastighet i skyldigheterna som gäller separat insamling: *”Vid tillämpningen av bestämmelsen bör begreppet fastighet tolkas utgående från ordnande av avfallsinsamling. Antalet lägenheter på en fastighet skulle då inte i alla situationer vara samma som fastighetsenhetens uppgifter i fastighetsregistret, utan även fastighetens och byggnadernas ägar- och innehavarförhållanden samt det verkliga antalet lägenheter som i praktiken använder avfallspunkten skulle ha betydelse. Det väsentliga är att fastigheten skulle bilda en för ordnandet av avfallshanteringen ändamålsenlig helhet. I praktiken kan det på samma tomt finnas t.ex. fem småhus eller parhus, men inte i form av bostadsbolag. Om varje hus har sin egen avfallspunkt kan situationen jämföras med enskilda hus eller parhus som har egen tom. Då skulle de i förordningen nämnda för minst fem bostadslägenheter givna skyldigheterna om separat insamling inte gälla husen på tomten. Å andra sidan skulle skyldigheten om separat insamling gälla sådana bostadsbolag där samma avfallspunkt används av minst fem lägenheter, oberoende av om bostadsbolaget består av separata småhus eller t.ex. radhus. Om bostadsbolagets separata småhus ha egna sopkärl och egna avfallsavtal skulle skyldigheterna om separat insamling inte gälla dem. Vid beräkningen av lägenhetsgränsen*

enligt bestämmelsen skulle antalet tomter som bostadsbolagets byggnader är belägna på inte ha någon betydelse.”

Avgränsning av separata insamlingsområden

Separata insamlingsområden har definierats enligt tätortsavgränsningarna. Tätorterna har uppdaterats i Suomen Ympäristökeskus, LAPIO-latauspalvelu. Det kommunala avfallsbolaget kontrollerar områdesdefinitionen vart tredje år enligt förändringarna gällande tätorterna.

I avfallsförordningen och i dessa avfallshanteringsföreskrifter avses med tätort en byggnadsgrupp med minst 200 invånare och där avståndet mellan byggnaderna är högst 200 meter.

Frivillig separat insamling

Tätorternas fastigheter som inte omfattas av skyldigheten att separat insamla bioavfall och förpackningsavfall kan, om de så önskar, ansluta sig frivilligt till av kommunen anordnad fastighetsvis transport. Transporterna avtalas med Botniarosk.

Innehavaren av en fastighet som ligger utanför tätortsområdet och som därmed inte omfattas av ovannämnda skyldigheter kan välja att beställa fastighetsvis transport av förpackningsavfall hos ett privat transportföretag.

16 § Skyldigheter att sortera och separat samla in återvinnbart avfall från övriga fastigheter som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

De i föreskrifterna nämnda skyldigheterna till sortering och separat insamling gäller fastigheterna inom kommunens förvaltnings- och serviceverksamhet. Skyldigheterna till separat insamling är i enlighet med avfallsförordningen 21 §.

De fastighetsvisa skyldigheterna till sortering och separat insamling enligt avfallsförordningen träder i kraft 1.7.2022 för bioavfallets del och för annat återvinnbart avfall 1.7.2023. Skyldigheterna grundar sig vikten av det ackumulerade avfallet under en veckas tid.

Som utgångspunkt vid områdesavgränsningen för skyldigheten till separat insamling används enligt avfallsförordningen tätortsområden samt detalj- och generalplanerade områden med service- eller turismfunktioner eller som är arbetsplatsområden.

I tätortsområdet belägna fastigheter som inte omfattas av skyldigheten till separat insamling, kan frivilligt ansluta sig till fastighetsvis transport av återvinnbart avfall.

Innehavaren till en fastighet som är belägen utanför tätorten och som inte omfattas av de ovannämnda skyldigheterna kan välja att beställa fastighetsvis transport av förpackningsavfall hos ett privat transportföretag.

4. Egen behandling och återvinning av avfall

17 § Kompostering

I avfallsförordningen föreskrivs om småskalig behandling av avfall med en precisering av 41 § i avfallslagen. Förordningens 12 § gäller i praktiken kompostering av bio- och trädgårdsavfall, torrtoalettsavfall eller små mängder slam från slamavskiljare eller kalkstabilisering. I förordningen

definieras egenskaperna som behandlingsapparaturen ska uppfylla och kraven som ska iakttas vid behandlingen:

- ”1) behandlingsutrustningen placeras och byggs och dess användning och underhåll sköts så att den inte orsakar nedskräpning eller olägenheter för hälsan eller miljön,*
- 2) behandlingsutrustningens kapacitet planeras och dimensioneras så att den är tillräcklig för behandlingen av det avfall som uppstår på fastigheten med beaktande av den tid behandlingsprocessen kräver,*
- 3) det i behandlingsutrustningen inte placeras avfall för vilket behandlingsprocessen inte är avsedd eller som hindrar användningen av den slutprodukt som uppstår,*
- 4) avfall behandlas enbart i sådan sluten utrustning som är planerad för ändamålet, i vilken skadedjur inte kan komma in och från vilken inget avrinningsvatten kan komma ut till marken och som vid vinteranvändning är värmeisolerad vid behov,*
- 5) avfall från torrtoaletter, slam från slamavskiljare och slutna tankar och annat jämförbart fekalt avfall behandlas så att det till sin hygieniska kvalitet blir ofarligt genom kalkstabilisering, kompostering eller någon annan jämförbar metod; när avfallet komposteras ska behandlingstiden vara minst ett år efter att det senaste fekalavfallet har lagts till, innan komposten kan användas som jordförbättringsmedel på fastigheten,*
- 6) behandlingens slutprodukt återvinns utan fara för hälsan och miljön.”*

Enligt Bokashi -metoden lägger man organiskt avfall i en för detta ändamål avsedd hink. För fermentering, dvs. jäsning i syrefritt utrymme. Det organiska materialet som fås från Bokashi kräver efterkompostering för att bli till jord.

Ett alternativ till separat insamling av bioavfall är kompostering på fastigheten (avfallförordningen 17 §). Även tömningsintervallen för brännbart avfall kan vara längre om bioavfallet komposteras. Egen kompostering av bioavfall är effektiv återvinning om den lyckas och dess andel ska komma att synas även i den landsomfattande återvinningsgraden genom anmälningsförfarande; enligt avfallsförordningen 43 § ska avfallsinnehavaren ge uppgifter om egen behandling av bioavfall till kommunens avfallshanteringsmyndighet, som antecknar dem i registret som myndigheten upprätthåller över avfallstransporter och behandling av bioavfall på fastigheten. Anmälan ska enligt förordningen göras inom två månader från påbörjandet av verksamheten och avslutad verksamhet ska även anmälas inom två månader. Uppgifterna ska uppdateras till avfallshanteringsmyndigheten vart femte år. Uppgifterna som ska anmälas finns i avfallsförordningen.

I förordningen nämnda uppgifter om bl.a. behandlingsapparaturens kapacitet och årlig användningstid behövs för räknande av återvinningsgraden enligt EU:s avfallsdirektiv och med stöd av det angivna kommissionens verkställighetsbeslut 2019/1004. Avfallshanteringsmyndigheten kan även be om andra behövliga uppgifter om komposteringen.

Om kompostern används av många fastigheter eller lägenheter behöver varje part inte göra anmälan, utan anmälningskyldigheten kan ges åt den person som ansvarar för avfallsbehandlingen. Anslutning an avfallskvarn eller ledning av överloppsfett till avloppet är förbjudet eftersom de kan orsaka problem i vattenverkets verksamhet.

18 § Förbränning av avfall

Förbränning av avfall ska i princip förbjudas i avfallshanteringsföreskrifterna.

Vanliga fastighetsvisa eldstäder är inte lämpliga för förbränning av avfall. Avfall får inte heller brännas i tunnor eller andra motsvarande kärl på gårdsplan. Den låga förbränningstemperaturen i hemförhållanden ger upphov till skadliga utsläpp och förhållande för fullständig förbränning uppnås inte.

Förbränning av obehandlat trä, kvistar och små mängder papper, papp och kartong i en fastighets uppvärmningssystem kan tillåtas. Papper, papp och kartong bör användas endast för att tända med. Förbränning av övrigt avfall, såsom brännbar plast, kan inte tillåtas i eldstäder i fastigheter, eftersom förbränningsförhållandena inte uppnås.

19 § Nedgrävning eller nedsänkning av avfall

Det är enligt avfallslagen 41 a § och miljöskyddslagen förbjudet att gräva ner avfall i marken eller utstjälpa avfall i vattendrag i sänkings- eller bortskaffningssyfte. Att gräva ner avfall i marken är okontrollerad behandling av avfall. Nedgrävning av avfall kan också förorsaka miljöförstöring.

20 § Återvinning av avfall i egen markbyggnad

Enligt miljöskyddslagen är småskalig icke-professionell återvinning av avfall bl.a. i fastighetsägarens i egen markbyggnad möjligt. Sådan småskalig återvinning där t.ex. tegel från en byggnad som rivs återvinns på rivningsfastigheten som fastighetsägarens eller innehavarens eget arbete är icke-professionell återvinning av avfall.

För icke-professionell återvinning av avfall som till sina tekniska och miljömässiga egenskaper är lämpligt för markbyggnad har i lagstiftningen inte angivits någon entydig eller bindande övre gräns beträffande mängden och återvinningsens professionalitet hänger inte ihop med återvinningsmängden utan med verksamhetens karaktär.

Anmärkningsvärt är att avfallsföreskrifternas syfte är att gälla småskalig, engångs- och fastighetsvis återvinning av avfall. T.ex. återvinning av tegel- och betongkross kan enligt avfallslagen 41 a § ske endast om avfallsinnehavaren själv behandlar avfallet på sin egen fastighet. Samarbete mellan grannar är inte möjligt förutom vid egen behandling av bioavfall, slam från slamavskiljare eller behandling av motsvarande avfall på egen hand.

21 § Underjordiska bränslecisterner som tagits ur bruk

Underjordiska brännolja-, olje- och kemikaliecisterner är avfall och ska i första hand grävas upp ur marken. Stadganden om eventuell markförorening ingår i miljöskyddslagen. Undantagen behandlas av kommunens miljöskyddsmyndighet.

5. Sopkärl

22 § Olika typer av sopkärl

I avfallslagen § 40 förpliktigas fastighetsinnehavaren uttryckligen att ordna en mottagningsplats för insamling av avfall. I avfallsförordningen 10 § konstateras i anslutning till avfallsinsamling att fastighetsinnehavare, kommuner, avfallsinnehavare, producenter, distributörer och andra aktörer ska se till att det på mottagningsplatsen finns tillräckligt många lockförsedda behållare, underjordsbehållare, avfallsflak eller andra sopkärl som lämpar sig för de typer av avfall som samlas in.

Det är viktigt att sopkärlen är rätt dimensionerade i förhållande till tömningsintervallet eftersom sopkärlen alltid ska gå att försluta. Det går dock inte att ha sopkärl som är för stora i förhållande till behovet i syfte att förlänga tömningsintervallen.

Skyldigheten att ha standardenliga sopkärl är grundad eftersom det på marknaden finns även andra än standardenliga sopkärl som t.ex. lättare kan gå sönder i samband med tömningen.

Det är skäl att i avfallshanteringsföreskrifterna förbjuda insamlingskärl som äventyrar arbetssäkerheten. Risker i arbetet har förekommit i användningen av ställningar för sopsäckar och särskilt i samband med tömning av snabbcontainrar.

23 § Märkning av sopkärl

Enligt avfallsförordningen 10 § ska det på sopkärlet fästas en tydlig märkning med uppgifter om vilken typ av avfall som får sättas i kärlet och kontaktuppgifter till den sammanslutning som ansvarar för insamlingen. På sopkärlet eller i dess omedelbara närhet bör även finnas tydliga sorteringsanvisningar för det avfallsslag som insamlas. Om sopkärlet inte finns omedelbart intill fastigheten ska sopkärlet även märkas med fastighetens adressnummer eller fastighetens adress. Då kan man effektivt ingripa vid eventuella problem.

24 § Fyllning av sopkärl

Med avfallshanteringsföreskrifterna preciseras definitionen i avfallsförordningen 10 § om vad som kan läggas i sopkärlen och hur avfallet ska förpackas. Enligt avfallsförordningen § 10 får användningen och tömningen av sopkärlen inte medföra någon skada eller fara för den som använder eller tömmer sopkärlen och ingen annan fara för hälsa eller miljö.

Avfallet får i princip inte lämnas utanför sopkärlet på insamlingsplatsen. Om avfallet i undantagsfall kan lämnas utanför sopkärlet får detta inte medföra någon skada eller fara på mottagningsplatsen eller för transporten. Avfall utanför sopkärlet får inte heller medföra fara för arbetssäkerheten och bör därför ha t.ex. viktbegränsning.

25 § Tömningsintervall

Tömningsintervallen som anges i denna paragraf gäller bostadsfastigheter som omfattas av fastighetsvis avfallshandling och andra fastigheter som omfattas av kommunens handtering av kommunalt avfall.

Enligt avfallsförordningens 10 § ska sopkärlet tömmas tillräckligt ofta så att det avfall som ska samlas in ryms i kärlet och att kärlet alltid kan förslutas samt att avfallet inte medför förorening eller nedskräpning av omgivningen, lukt eller annan hygienisk olägenhet.

Tömningsintervallen ska stödja tömmarens arbetssäkerhet och det tekniska utförandet av tömningen samt säkerställa att avfallet är återvinnbart till kvaliteten vid behandlingstidpunkten. Även logistiken för transportererna bör iakttas, likaså transportens inverkan på omgivningen och tömningskostnaderna som invånarna betalar. Ändamålsenligt planerade tömningsintervaller för avfallskärlen förbättrar invånarnas vilja att sortera och upplevelsen om avfallshandlingens funktion.

Om uppkomstplatstänkandet beträffande bio- och förpackningsavfall lyckas, blir mängden brännbart avfall rätt liten och en lyckad sortering inverkar förhoppningsvis även på tömningsintervallen. I denna situation är det även förnuftigt att byta till ett mindre avfallskärl vilket ofta gör tömningen förmånligare.

Eftersom brännbart avfall ofta innehåller smutsigt material och hygienavfall borde tömningsintervallen i princip inte vara för långa.

Sopkärlet för bioavfall ska på grund av lukt och andra hygieniska olägenheter sommartid tömmas oftare än vintertid, i större fastigheter vanligtvis varje vecka.

I avfallshanteringsföreskrifterna kan tömningsintervallen anges med beaktande av årstiderna med tanke på förekomsten av hygien- och luktolägenheter. Under den kalla årstiden förekommer dessa olägenheter mera sällan. Även antalet boende i fastigheten kan stå som grund för tömningsintervallen.

26 § Underhåll och rengöring

Sopkärlsinnehavaren åläggs att se till att sopkärlet underhålls på lämpligt sätt. Enligt avfallsförordningen 10 § ska sopkärlet underhållas och rengöras tillräckligt ofta så att insamlingen inte medför någon fara eller skada för hälsan eller miljön. Avfallsförordningen förpliktar att tvätta sopkärlet för blandat avfall minst en gång per år och bioavfallskärlet minst två gånger per år, vilket betyder att avfallshanteringsföreskrifterna inte kan ange längre tvättintervaller. Även området runt sopkärlet ska rengöras om det blir nedskräpat.

6. Insamlingsplatser för avfall

27 § Placering av sopkärl

Enligt avfallsförordningen 10 § ska man obehindrat kunna nå insamlingsplatsen för avfallet och avfallet ska tryggt kunna lastas för bortforsling. I avfallshanteringsföreskrifterna kan man föreskriva närmare om hur mottagningsplatsen ska ordnas och sopkärlen placeras.

Noggranna anvisningar angående planering och byggande av insamlingsplatser för bostadsfastigheter finns i Byggnadsindustrins anvisning, kort RT 69-11190 Bostadsfastigheternas avfallshandling.

Eftersom omständigheterna kring placeringen av sopkärl i hög grad påverkar arbets säkerheten, ska dessa omständigheter beaktas. Sopkärlen ska exempelvis kunna flyttas och tömmas säkert och likaså ska avfallstransportören kunna röra sig tryggt i området.

28 § Låsning av sopkärls placeringsplats eller sopkärlet

Med föreskriften säkerställs att avfallstransportören kommer lätt åt att lasta avfallet för transport.

29 § Områdesvisa insamlingsplatser

För att förhindra nedskräpning och bevara avfallets kvalitet ska föreskrivas att till insamlingsplatsen får endast sådant avfall föras för vilket det finns ett kärl på platsen. Dessutom ska föreskrivas att avfall inte får lämnas utanför avfallskärnen, eftersom avfall som lämnats på insamlingsplatsen utan tillsyn ofta leder till nedskräpning. Förbudet är motiverat, även om man skulle tillåta placering av avfall utanför sopkärlet vid fastighetsvis insamling (24 §), eftersom risken för nedskräpning inte är så stor vid fastighetens egen insamlingsplats som på områdesvisa insamlingsplatser.

För inrättande av en områdesvis avfallsinsamlingsplats krävs markägarens tillstånd. För övrigt, om det är fråga om en konstruktion, krävs byggnadstillsynsmyndighetens tillstånd. På detaljplaneområde kräver inrättandet av en insamlingsplats även planmärkning.

För upprätthållandet av en områdesvis insamlingsplats ansvarar dess ordnare. I första hand borde upprätthållandet avtalas skilt i avtalen som gäller inrättandet av en insamlingsplats och placeringen av avfallskärl.

7. Avfallstransport

30 § Lastning

Enligt avfallsförordningen 10 § ska tidpunkten för lastningen planeras så att de som bor och vistas i närheten av insamlingsplatsen inte utsätts för buller eller andra motsvarande olägenheter.

När lastningstiderna bestäms, ska man beakta lokala behov som beror på transportlogistiken. Lastning bör vara tillåten också på lördagar och helgdagar för att avfallshanteringen ska kunna skötas exempelvis under påsken. Lastning på lördagar och helgdagar kan begränsas till att tillåta det endast i samband med söckenhelger.

Bullerbekämpningens målsättningar inverkar betydligt på lastningstiderna. Statsrådets beslut om riktvärden för bullernivån (993/1992) ger anvisningar för bullernivån dagtid.

Lastning av avfall får inte förorsaka nedskräpning. Eftersom nedskräpning beror på att avfall sprids ut i omgivningen kan avfallstransportören åläggas att se till att avfall inte sprids ut i omgivningen.

31 § Transport

Syftet är att avfallstransporten inte ska medföra nedskräpning i miljön eller olägenhet för miljön eller hälsan. Enligt avfallsförordningen 11 § ska avfall transporteras i ett tätt emballage, i ett slutet transportmedel eller övertäckt på något annat sätt. Detta kan preciseras i avfallshanteringsföreskrifterna. Det är avfallstransportören som ansvarar för att avfallet transporteras på ett lämpligt sätt.

Enligt avfallslagen 15 § kan separat insamlat avfall eller avfall vars typ och beskaffenhet skiljer sig åt transporteras gemensamt i samma container endast om detta inte minskar möjligheterna att återanvända eller återvinna avfallet och då det gäller avfall som omfattas av producentansvaret har detta avtalats med producenterna.

Enligt avfallslagen 121 § ska ett transportdokument upprättas för vissa avfallsslag. I avfallshanteringsföreskrifterna kan man ta upp skyldigheten i fråga och ålägga överlåtaren, transportören och mottagaren att vara medvetna om saken. Avfallslagen och avfallsförordningen har noggranna bestämmelser och krav på innehållet i transportdokumentet.

32 § Transportregister och lämnande av uppgifter

Enligt avfallslagen 39 § ska avfallstransportören årligen lämna in uppgifter om genomförda avfallstransporter digitalt i sådan form som kan bearbetas elektroniskt. Skyldigheten preciseras i avfallsförordningen 42 §. Enligt den ska avfallstransportören kvartalsvis lämna avfallshanteringsmyndigheten följande uppgifter om varje fastighet på vilken avfallstransportören har avhämtat avfall under uppföljningsperioden: 1) fastighetsinnehavarens namn och kontaktuppgifter samt fastighetens adress och fastighets- eller byggnadsbeteckning, 2) storleken på de sopkärl som omfattas av avfallstransporten och deras antal enligt avfallstyp, 3) datum för tömning av sopkärlen eller

antalet tömningar och tömningsintervaller enligt avfallstyp,4) om det är fråga om slam från slamavskiljare och slutna tankar, i stället för de uppgifter som avses i 2 och 3 punkten typen av slamtank och vilka datum den tömts. Det sammandrag som avses i 39 § 2 mom. i avfallslagen ska innehålla åtminstone följande uppgifter:1) mängden avfall enligt avfallstyp som har samlats in på de fastigheter som är belägna på kommunens område,2) avfallsmottagarnas namn och kontaktuppgifter och mängden avfall enligt avfallstyp som har levererats till dem.

Avfallshanteringsmyndigheten får uppgifter om avfallstransporterna för slam från sedimenteringsbehållare och slutna behållare från SIIRTO-registret. Avfallshanteringsmyndigheten har rätt att begära att avfallstransportören preciserar eller kompletterar uppgifterna i SIIRTO-registret.

Hur uppgifterna ska lämnas bestäms noggrannare i avfallshanteringsföreskrifterna.

Enligt motiveringarna för avfallslagen 42 § kan beställaren, dvs. det kommunala avfallsbolaget, samkommunen eller kommunen lämna de i avfallslagen 39 § avsedda transportuppgifterna till avfallshanteringsmyndigheten centralt i stället för att varje entreprenör skilt lämnar in uppgifterna. Förfarandet för inlämning av uppgifter kan då avtalas mellan transportbeställaren och avfallshanteringsmyndigheten. Vid inlämningen av uppgifterna ska även då åtminstone förordningens krav följas, men ofta är uppgifterna inom av kommunen anordnade transporter i praktiken uppdaterade och ständigt i myndighetens användning på grund av att transportbeställaren och avfallshanteringsmyndigheten har samma eller kompatibla program.

33 § Mottagnings- eller behandlingsplatser för avfall

Avfall som omfattas av kommunens skyldighet att ordna avfallshantering och som överlämnats till fastighetsvis avfallstransport ska transporteras till en plats som kommunen eller det kommunala avfallsbolaget anvisat. Avfall får inte transporteras till andra mottagningsplatser. Enligt avfallslagen ska förpackningsavfall som lyder under producentansvaret föras till en mottagningsplats som kommunen eller det kommunala avfallsbolaget anvisat och producenterna ordnar eller vid behov till ett mellanlager som kommunen eller det kommunala avfallsbolaget ordnat, vilket alltid ska avtalas på förhand med producenterna. På det viset säkerställs avfallets återvinningsbarhet.

I avfallshanteringsföreskrifterna är det bra att ta upp de allmänna skyldigheterna och praxis som gäller användningen av mottagnings- och behandlingsplatserna. I syfte att främja en adekvat avfallshantering och prioritetsordningen kan man i föreskrifterna understryka att återvinnbara avfallslag eller farligt avfall inte får föras till behandling tillsammans med blandat kommunalt avfall.

8. Slam som uppkommer vid boende och övrigt slam som omfattas av kommunens hantering av kommunalt avfall

34 § Tömning av slam från slamavskiljare och slutna tankar och transport av slammet för behandling

Hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet ska renas innan det släpps ut i terrängen, diket eller vattendraget med stöd av den allmänna reningsskyldigheten av avfallsvatten enligt naturvårdslagen. För rening av avfallsvatten har i naturvårdslagstiftningen definierats en viss grundnivå och för övrigt hårdare reningskrav beroende på omständigheterna. För rening av avloppsvatten på en fastighet ska man ha ett fastighetsvis behandlingssystem för avloppsvatten eller en slutna tank dit avloppsvattnet samlas. Fastighetsinnehavaren ska ha en redogörelse eller plan över reningsverkets driftseffekt samt systemets bruks- och serviceanvisningar (Statsrådets förordning om behandling av hushållsavloppsvatten i områden utanför avloppsnätet (157/2017).

Slam från slamavskiljare som är avsedd för avloppsvatten från byggnader för boende och offentlig förvaltnings- och serviceverksamhet samt avloppsvattenslam från slutna tankar omfattas av kommunens avfallshanteringskyldighet, således ska kommunen ordna transporten av dessa från fastigheten till mottagningsplatsen. För slamtransport kan enligt avfallslagen 35 § även anlitas av fastighetsinnehavaren anordnad transport om alla i avfallslagen 37 § nämnda villkor uppfylls i området med av fastighetsinnehavaren ordnad slamtransport. Beslut om fastighetsinnehavarens transportsystem ska fattas av avfallshanteringsmyndigheten.

Enligt 41 § 1 mom. får avfallsinnehavaren självständigt behandla det avfall som avses i 32 § på sin fastighet eller överlåta bioavfall, slam från slamavskiljare och slutna tankar eller annat därmed jämförbart avfall, för behandling på en grannfastighet eller någon annan fastighet i närheten, om den egna eller gemensamma behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskydds-föreskrifterna

För att fastighetsvisa reningssystem för avloppsvatten ska behålla sin reningsskapitet ska de ha service och slammet som samlas i avskiljaren och tanken ska avlägsnas regelbundet. Eftersom tömningsintervallerna inte bestämts i den gällande lagstiftningen är det väsentligt att de definieras i avfallshanteringsföreskrifterna för säkerställande av avloppsvattensystemens funktion.

Föreskrifterna ska även säkerställa att slammet transporteras till för området anvisad mottagningsplats eller behandling så att det inte utgör en risk eller fara för miljön eller hälsan.

35 § Underhåll av slamavskiljare och slutna tankar och vägen till behållarna

För säkerställande av att slamavskiljare och slutna tankar är hela och säkra samt att tömningen är möjlig kan avfallshanteringsföreskrifterna innehålla bestämmelser om tankarnas underhåll och tillgänglighet under tömningen. I bestämmelserna kan förutsättningarna för tömning av slamtankarna uppräknas, såsom t.ex. till vilket avstånd man ska komma med tömningsfordonet för att tömningen ska lyckas, höjdskillnaderna, vägens och lockens skick. Denna bestämmelse gäller främst fastighetsägaren och innehavaren. För tömningsförutsättningarna ansvarar i sista hand fastighetsägaren, eftersom uppfyllandet av förutsättningarna kan kräva t.ex. trädfällning eller omfattande änderarbeten på fastigheten. Eventuella råd gällande tömningen kan bäst ges av den som bor på fastigheten eller använder den. Bestämmelsen gäller tömmaren till den del att locket ska vara stängt efter tömningen.

36 § Egen behandling av slam

Om avfallshanteringsföreskrifterna tillåter egen behandling av slam, är det viktigt med tanke på uppföljningen av avfallshanteringsordnande att avfallshanteringsmyndigheten informeras om egen behandling av slam. Uppgifternas om egen behandling av slam behövs för att avfallshanteringsmyndigheten ska kunna uppfölja och tillsynsmyndigheten övervaka att avfallshanteringen förverkligas ändamålsenligt.

Egen behandling av slam samt grannfastigheternas gemensamma småskaliga behandling av slam tillåts även i avfallslagen (41 a §). Om behandlingens krav bestäms i avfallsförordningen. Enligt förordningen 12 § ska avfall från torrtoaletter, slam från slamavskiljare och slutna tankar och annat jämförbart fekalt avfall behandlas så att det till sin hygieniska kvalitet blir ofarligt genom kalkstabilisering, kompostering eller någon annan jämförbar metod; behandlingens slutprodukt återvinns utan fara för hälsan och miljön. Inom jordbruket kan behandlingssystemet vara kalkstabilisering antingen i slamavskiljare före tömningen eller efter tömningen i slamvagnen. Anvisningar gällande kalkstabilisering finns att fås hos Livsmedelsverket, livsmedelsverket.fi.

Användningen av slam i gödslingssyfte begränsas av bl.a. lagen om gödselfabrikat (711/2022), nitratförordningen (1250/2014) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om gödselfabrikat (24/2011).

Gödsellagstiftningen håller på att ändras. Den nationella gödsellagen och dess kompletterande förordningar träder i kraft under åren 2022 och 2023. Ändringen i lagstiftningen kan ha inverkan på kraven som gäller behandling och användning av slam som är avsett för gödselbruk

Kalkstabiliserat slam kan i praktiken blandas i en gödselstack, men då bör man iakttä odlingsbegränsningarna angående slamsubstans från människor. Det är förnuftigare att placera det behandlade slammet direkt på åkern för då känner man exakt till dess placeringsplats och odlingsbegränsningarna gäller endast detta i fråga varande område,

I andra fall än återvinning inom jordbruket är egen behandling av slam från boende möjlig kontrollerat främst då mängden slam som uppkommer är liten eller i fast form t.ex. i minireningsverkets slampåse.

I praktiken kan detta tillämpas närmast för fritidsbostäder som inte är i åretruntbruk eller bostäder där slammet i avfallsvattenbehandlingssystemet samlas i en påse eller ett filter som enligt tillverkaren ska behandlas vid fastigheten. I praktiken är behandlingsmetoden då kompostering.

Med volymbegränsningarna som definieras i bestämmelserna kan det klarläggas vad en liten mängd slam i praktiken betyder. Som liten mängd kan för både slamavskiljare för grävatten och små reningsverk anses sådana fall där det samlas mindre slam än 20 l per tömningsgång och mindre än 50 l per år.

Massor från fosforreningsbrunnar kan komposteras på fastigheten eller utnyttjas som näring på

9. Förebyggande av nedskräpning

37 § Avfallshantering vid offentliga tillställningar

Avfallshanteringsföreskrifterna om offentliga utomhustillställningar bygger dels på att nedskräpning ska förebyggas, dels på skyldigheten i avfallslagen att sköta avfallshanteringen på behörigt sätt. Enligt 74 § i avfallslagen är arrangören av en offentlig tillställning ansvarig för uppstädningen av det område som skräpats ned till följd av tillställningen, om nedskräparen själv inte städar upp efteråt.

Arrangören av en offentlig tillställning har skyldighet att se till att avfallshanteringen vid tillställningen fungerar i sin helhet, inte bara städningen, genom att skaffa tillräckligt många sopkärl och se till att dessa töms vid behov vilket i betydlig grad örebygger nedskräpning. Också ansvaret för sortering och separat insamling ska påföras arrangören.

I synnerhet vid större publikevenemang är skyldigheten till sortering och separat insamling av avfall viktig för en ändamålsenlig och säker avfallshantering. Sorteringsskyldigheterna grundar sig på avfallslagen 13 och 15 §, och kan således påföras även en sådan arrangör som driver näringsverksamhet genom att ordna publikevenemang.

Skyldigheten till sortering och separat insamling kan grunda sig på sådana skyldigheter till sortering och separat insamling enligt avfallshanteringsföreskrifternas som gäller andra än bostadsfastigheter eller så kan de bestämmas skilt enligt avfallsmängden.

Om stora evenemang kan arrangören förpliktas att göra en anmälan till miljöskyddsmyndigheterna.

I fråga om bestämmelserna gällande anmälan och planer bör iakttas att ett publikevenemang kräver anmälan till polisen. Polisen kan kräva noggrannare redogörelser på basen av anmälan som gjorts om evenemanget.

38 § Förebyggande av nedskräpning på allmänna områden

Avfallslagen har noggranna bestämmelser om att nedskräpning ska förebyggas och om vem som är skyldig att städa upp i olika situationer.

Avfallslagens nedskräpningsförbud kan understrykas genom att i avfallshanteringsföreskrifterna förbjuda placering av avfall utanför sopkärl på allmänna platser. Eftersom ansvaret för underhållet av sopkärl på allmänna områden kan vara någon annans än kommunens kan det vara nödvändigt att understryka att föreskriften gäller sopkärl som upprätthålls av vilken aktör som helst (exempelvis väghållare) trots att det är fråga om kommunala avfallshanteringsföreskrifter.

10. Farligt avfall och specialavfall

39 § Hantering av farligt avfall

Föreskrifterna om farligt avfall i avfallshanteringsföreskrifterna gäller också näringsutövare. Genom föreskrifter om farligt avfall bestäms de praktiska arrangemangen för en trygg avfallshantering.

Lagring av farligt avfall på en tillfällig plats kan medföra skada eller fara för miljön och hälsan. Därför har en föreskrift om tillfällig lagring tagits med i avfallshanteringsföreskrifterna. Föreskriften om en förvaringstid på högst ett år gäller alla fastigheter, också exempelvis sopkärl eller containrar för förvaring av insamlat elektriskt och elektroniskt skrot i dagligvaruhandlar. Den bidrar till att trygga en adekvat behandling av avfallet.

Kommunen har skyldighet att ordna avfallshanteringen för farligt avfall från boende samt för farligt avfall från jord- och skogsbruk, om mängden farligt avfall inte är orimlig.

Farligt avfall från andra funktioner, såsom social- och hälsovårdstjänster samt skolor lämnas till en mottagare som har tillstånd att ta emot det. Samma bestämmelse gäller idkare av näringsverksamhet.

Om det är fråga om en stor mängd farligt avfall, ska man komma överens om detta med mottagaren. Då har mottagaren möjlighet att förbereda säker behandling och lagring av en stor mängd avfall. Via anmälan kan kommunen eller ett kommunalt avfallsverk även förplikta att föra betydliga mängder farligt avfall från jord- och skogsbruket till annan plats om behandlingen inte är möjlig i kommunens eller det kommunala avfallsbolagets system.

Då det gäller förpackning av farligt avfall finns det noggranna anvisningar i avfallsförordningen, vilka man hänvisar till i dessa bestämmelser. Genom att förplikta att använda ursprungsförpackning stävar man till att säkerställa ändamålsenlig och säker förpackning och märkning av farligt avfall.

40 § Insamling av farligt avfall på fastigheten

Föreskrifterna om insamlingsplatser för farligt avfall gäller alla aktörer utom egnahemsfastigheter, för de hör till det tekniska ordnandet av avfallshanteringen och till säkerheten.

Avsikten är att insamlingen av farligt avfall inte ska medföra skada eller fara för hälsan eller miljön.

41 § Specialavfall

Specialavfall ska skiljas från annat avfall. Enligt föreskrifterna ska specialavfall förpackas och märkas så att en trygg behandling kan säkerställas.

42 § Farligt avfall och specialavfall från hälso- och sjukvården

På andra ställen i lagstiftningen ges noggrannare bestämmelser om farligt avfall och specialavfall inom hälsovården. I denna föreskrift konstateras att specialavfall från hälso- och sjukvården ska förpackas såsom annat specialavfall och förpackningarna ska märkas enligt gällande lagstiftning.

11. Övriga föreskrifter

43 § Informationsskyldighet

För att kommunen ska kunna försäkra sig om att avfallshanteringen sköts i enlighet med de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna ska fastighetsinnehavaren åläggas att informera dem som bor på eller i övrigt använder fastigheten om vilka skyldigheter de har enligt avfallshanteringsföreskrifterna.

44 § Tillsyn över avfallshanteringsföreskrifterna

I 24 § i avfallslagen bestäms om tillsynen över att avfallslagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den följs. Den kommunala miljövårdsmyndigheten och den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) är tillsynsmyndigheter.

Den som inte följer avfallshanteringsbestämmelserna åläggs straff. Bestämmelserna grundar sig direkt på avfallslagen (125 §, 126 §, 131 §, och 136 §)

Enligt avfallslagen ska den som begår en förseelse först åläggas att upphöra med den verksamhet som bryter mot avfallshanteringsföreskrifterna. I lindriga fall kan tillsynsmyndigheten även ge en enskild bestämmelse för att rätta till situationen. Om sakägaren inte följer tillsynsmyndighetens uppmaning eller enskild bestämmelse eller annars bryter mot sina skyldigheter till väsentliga delar eller osakligt, bör tillsynsmyndigheten påbörja administrativt verkställighetsförfarande för att anpassa ärendet till lagen. Om det är fråga om ett förbud som getts med stöd av avfallshanteringsföreskrifterna eller ett enskilt förbud och det är fråga om avsiktligt handlande eller grov oaktsamhet ska tillsynsmyndigheten begära utredning av polisen.

45 § Undantag från avfallshanteringsföreskrifterna

Enligt 91 § i avfallslagen kan den myndighet som anges i de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna i enskilda fall bevilja undantag från iakttagandet av en avfallshanteringsföreskrift på de grunder som nämns i föreskriften.

Det ska finnas en särskild orsak till undantaget. Ärendet behandlas enligt förvaltningslagen och ändring kan sökas enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

46 § Ikraftträdande

I paragrafen om ikraftträdande antecknas den tidpunkt då avfallshanteringsföreskrifterna träder i kraft och vilka avfallshanteringsföreskrifter som samtidigt upphävs.

47 § Övergångsbestämmelser

I övergångsbestämmelserna anges de tidpunkter då transporter för separat insamlat avfall ordnas av kommunen.

Transporterna av bioavfall och annat återvinnbart avfall ska ordnas som av kommunen ordnad avfallstransport med i avfallslagen angivna övergångstider om dessa transporter har ordnats som av fastighetsinnehavaren anordnad transport. Enligt ändringsförfattningar gällande ändringen av avfallslagen (15.7.2021/714) och dess ikraftträdande och tillämpning ska bioavfallstransporterna övergå till av kommunen anordnad transport under tiden 19.7.2023 - 19.7.2024. Transporterna av övrigt återvinnbart avfall övergår till av kommunen anordnad transport fr.o.m. 1.7.2023.